

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMECSEYE ÉS A MEGYE TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajozárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Hat órá 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékekkel együtt: 1—100 szóig 1 frt 30 kr, a 100-on fölül minden szó 1 krajával számítottik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közléséért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. — Bélyegdij minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyiltterben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr

Gabona takarítás.

Az aratás befejezőben van, a termés kielégítőnek mutatkozik, az időjárás kedvező fordulatot vón, úgy hogy a szorgalmas, kis gazdák már a csépléssel foglalkoznak, hogy reményeik teljesülését érvényesíthessék.

A cséplés, a nyomtatás egykor a legnehezebb gazdasági munkák közé tartozott; ma, hála korunk technikai s humanisztikus haladásának, azonfelül, hogy az embert-kinzó cséplési munka eltávolított: az idő meggazdálkodásában annyi érték szereztetett, mennyiről s minőről még csak félszázad előtt álmódni sem volt szabad.

A gazdasági gépek, mint a gazdasági munka egyéb terén, úgy a cséplés munkájában fölmentették az embert a teheről; s az, a ki hajdan igavonó állatként volt a munkába fogva: mai nap már a felügyelő szerepét viszi.

A cséplés kézimunkáját fölvaltotta a lóvonatu cséplőgép; azt — habár az időben tetemes meggazdálkodást hozott elő, de mert még is állatkínzó — méltán kiszorítja uralkodói helyzetéből a gőz-cséplőgép.

A gőz és vas foglalta el korunkban az uralkodást s méltán nevezhető ez vaskornak; nem ugyan oly értelemben, mint hajdan, mikor az aranykorból az ezüst-, innen a vaskorba mentek át, jelölve ez a hanyatlást, — hanem akként, hogy a vas meghozta a jólétnek azon eszközeit, melyet sem ezüst, sem az arany meghozni nem képesek.

A vas a technikát, ez pedig annak uralmát mozdította elő; mindakettő a munka eredménye; s míg a vas e szerint a munkát reprezentálja: az arany, az ezüst a munkátlanyságot látszik dicsőíteni.

A gőz-cséplőgép mai korban a mezőgazdaság nélkülözhetlen czikke közé tartozik; igaz, hogy nagy apparátusa s drága voltánál fogva csak a nagy gazdaságokban foglalhat helyet. De vajjon nem lehetne-e egyesülés által segíteni azon, hogy minden cséplés úgy nagyban, mint kicsinyben a gőzgép által eszközöltessék?

Azt hisszük: igen.

Álljanak a kisebb gazdák társaságba, s a mit egyesek magányosan nem képesek kivívni, azt kieszközölhetik egyesült erővel. Sorakozzanak kisebb gazdáink csoportokba, alakítsanak gazdasági gépszerző köröket és fölhasználva a minden oldalról kinálkozó könnyű megszerzési módokat, a gépek munkája erejével nyerendő időt rászánva azczk megszerzésére: jövedelmeiket a legczélszerűbben megkészszerizhetik.

S hogy állításunk nem elvont fogalom, hanem gyakorlatilag nagyon is keresztül vihető: mutatja Kemény István szecsei, kisebb birtokosnak valóban utánzásra méltó példája, ki önállóan szerzett meg egy gőz-cséplőgépet, melylyel míg egyrészt saját munkáját kellőleg értékesíti, másrésztől gőzgépével mások gabnáját is elcséplévé, mind az időben, mind a munkában oly megtakarításokat eszközöl, hogy méltán jóltevőnek nevezhető; különösen, mikor az időjárás bizonytalansága rettegés- s aggodalomban tartja és kinozza a gazdát.

Ajánljuk a gazdasági gépeket-megszerző körök fölállítását az illető érdekeltek figyelmébe.

K Ö Z Ű G Y.

A földm.- ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter a következő körrendeletet bocsájította ki:

„A marha- s lólevelek elveszése esetében követendő eljárásra nézve a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg a következőket rendelem. A ló- és marha- levelek elveszése minden esetben az illető levél kiállítására illetékes községi hatóságnál bejelentendő. Ez utóbbinak kötelessége az elveszés tényét a levél számának, tulajdonosának és az állatfajnak közlésével a járási szolgabíró, illetőleg az illető törvénhatóság útján a m. kir. belügyminiszteriumhoz esetről-esetre oly czélből bejelenteni, hogy az elveszés esetének közzététele a rendőri körözüvények „megsemmisítés“-ének rovatába való fölvetel által eszközöltethessék. Az elveszett ló-, vagy marhalevél helyébe másolat állítandó ki, de ez csak az esetben történhetik, ha a birtokos az elveszés tényét, vagy legalább annak valószínűségét igazolja, tartozván e czélből az elveszett levél lényeges tartalmát és netáni ismertető jeleit ugyancsak az illetékes községi hatósággal egyuttal közölni. Ez igazolásra, továbbá a netáni igényt-tartók jelentkezésére egy havi határidőt állapítok meg, mely az elveszés bejelentésének napjától számítandó s melynek letelte előtt a másolatot kiállítani nem szabad.“

Egy praktikus indítvány.

(A bars megyei gazd. egyesülethez intézve.)

Némely dolgot nem lehet elégyszer és eléggé ajánlani.

Ilyen a vetőmagvak páczolása is. Nem új tárgy ez, sőt nagyon is elkoptatott téma, egészen megpe-nészedett már; hogy ne, hiszen penészszerű valamiről: a gabona üszögről szól.

Oh, hányszor és hány földmivelő gazdának volt már ajánlva, hogy az elvetendő magot, az üszög elkerülése végett páczolja, csávazza. Hirlapokban, szak-közönyökben, de élöszóval is számtalanszor emeltetett szó s tétettek meleg ajánlatok e czélszerű és biztos óvszer alkalmazásának általános elterjedése érdekében. És mind e biztatás és ajánlás dacára mit kell lát-nunk, tapasztalunk?

Azt, hogy a gabonaüszög él és uralkodik, meg-döböntő mérvben terjed, szaporodik évről-évre, mert a közép és alsóbb földmivelő osztály legnagyobb része a tanácsot el nem fogadja, meg se hallgatja; s ez egy-szerű, de biztos szer, kézzelfogható eredménye előtt szemet hunyva, beéri az üres panaszszal, méltatlan-kodással.

Elpanaszolja fűnek-fának, hogy mennyi kárt szen-vedett az üszög miatt, de azért még sem adja rá fejét a vetőmag páczolására, ez ő reá nézve még mindig csak a falrahányt borsó hálátlan szerepét játssza.

Valóban különös neme az indolenciának, mely az ünérdekek korszakában makacsul fumigálja s el-dobja magától az egyetlen biztos óvszert, melynek alkalmazásával gabnatermelésünk jelentékeny része óvatnék meg ez érzékeny kárba-vesztéstől!

Jó termésünk van az idén, de még jobb lett volna, ha a vetőmag bepáczolásával idejekorán elejét vesszük az üszög elterjedésének; s mindezt néhány krajzárért, csekély idő alatt s még csekélyebb fáradsággal megtehetjük volna; de nem tettük meg.

Megyéinket illetőleg, számtalan gazdának tett je-lentékeny és érzékeny kárt abuzát elértektelenítő üszög. Több pénz nyombatna most sok gazda markát, ha annak idejében nem sajnálja azta kevés gálícizot az elvetendett maghoz!, mert bizony az üszögnek még eddig ninesen árfolyama, de arra sines kilátás, hogy festékgyártásra elarusítható legyen!

No, de talán okultak most gazdáink s jövőre majd igénybe veszik, a mi javukra szolgál?

Alig lehet hinni!
Küszöbén állunk a vetési időszaknak, de a vető-mag bepáczolása bizony sok gazdánál el fog maradni az idén is. „Mert hiszen“, — így gondolkozik a leg-több, „jövőre másként lesz, megfordulhat az időjárás és talán nem kaphat lábra az üszög.“

Dejszen édes atyámfa, ha te üszögös magot vetsz a földbe, üszögös lesz a te termésed jövőre is; sőt az időjárás szeszélyes fordulatai után könnyen megeshetik, hogy jövő ilyenkorra az üszög perzentje emelkedni fog!

Félre tehát a vétkes indolenciával!, ne tegyünk

magunknak kárt késza karva, mikor hasznot tenni, mó dunkban áll!

A jelen évben termett nagy mennyiségű üszög intő példa legyen a jövőre, hogy a vetőmag bepáczolását már az idej vetésnél el ne hanyagoljuk, mert ez által végtelen kárt teszünk s megboesáthatlan bünt kö-vetünk el!

Csak józan megfontolás kell hozzá, hogy saját érdektünkben elfogadjuk és kövessük az ajánlott jó ta-nácsot, melynek kétségtelen sikeréről kézzel foghatólag s szemmel láthatólag meggyőződhetünk ez idén is azon gazdatársainknál, kik a vetőmag kellő páczolása által nem szenvedtek kárt az üszög miatt.

Amde — hisz épen az a baj, hogy számos gaz-dáink közül nem igen szeretnek megfontolással csele-kedni: hagyományoszerű gazdálkodásukban az elavult módszerhez annyira le vannak bilineselve, hogy azzal végkép szakítani s korszerű gazdaságot üzni nem képe-sek önérejekből. Ez pedig ugy reájok, mint édes mind-nyájunkra nézve egyaránt veszélyes; ennek nemzet-gazdasági érdekeinknél fogva meg kell szünnie, meg kell változnia, mielőbb!

E czikk tárgyát képező fontos kérdésben egy igazán életrevaló és praktikus indítványt íglatok ide Cserháti Sándor m.-óvári gazdasági akadémiai tanár tollából. Az indítvány legmagvasabb része ez:

„... A legtöbb üszögöt a parasztagdák veté-seiben találhatni; ezért a parasztot nem okolhatni, nines annyi miveltsége, hogy az üszög fejlődési mene-tét megérthetné és így nehezen szánja el magát a vetés csávázására; de ha látja egyszer, hogy a csávázás használ, akkor bizonyára nem fogja azt restelleni.

A vidéki gazdasági egyesületeknek e tekintetben igen háládatos tér nyílnék a működésre. Nem írni, nem beszélni kellene azonban — hanem tenni; ha olesó pénzen, vagy az első években legalább ingyen osztogatnák szét a parasztag-dáknak a kék gálícizot, akkor majd be-látná a parasztagda is a csávázás hasznát és a gazdasági egyesületek közvetítése nélkül is beszerezné a szükséges mennyiséget... Az üszög ki-pusztítása oly üdvös dolog volna, melyet mindenik gazdasági egyesület fölvehetne működési körébe.

Ezzel ugyan nem lehetne oly föltűnést kelteni, mint a kiállítások rendezésével, de a földmivelők elismerése, hálája volna az egyesület fáradtságának jutalma és azon tudat hogy a földmive-lés jövedelmességének egy nagy akadályát elhárítot-ták és így a nép jólétét, vagyonosodását hathatósan előmozdították. — A vetés ideje innen-onnan elkövet-kezik, jó volna tehát, ha a vidéki gazdasági egyesüle-tek minelőbb fontolóra vennék e kérdést és megke-zdenék a kék gálíciz szétosztogatását, mert csak egy évi halasztás is sok ezrekre menő kárt okoz, amit könnyű szerrel lehetne mellőzni, úgy is elég oly vi-szontagság éri a gazdát, ami ellen nem bírnk segítséggel, védjük meg tehát az olyan bajtól, a mely ellen kétségbevonhatatlanul biztos szerrel bírnk.“ P—N.

Ez indítvány életrevalóságát kétségbe vonni nem lehet, követésétől tehát üdvös és hasznos eredmény várható.

Bars — és Hontmegyében az idén nagy mennyiségben és sok gazdának okozott kárt az üszög.

Barsmegyének is van gazdasági egyesülete, telve jó intencziókkal, lelkes, tevékeny erővel: ez egyesü-letnek hazafias érd-mekre nyílnék tere itt is, ha a fen-tebb vázolt lelkes indítványt magáévá teszi s azonnal életbe lépteti.

Verebély, jul. 17. 1882.

Zsitvay.

Régészet (archeologia) megyénkben.

Sok mindenünk van már; de sok olyannak is vagyunk híjával, melyek az eszmék világában már régóta várják az üdvözö életrekeltést.

Legrégibb idő óta várják a figyelembe vételt ré-giségeink, ezeknek érdekében akarok most e becses lapok hasábjain szót emelni.

Vannak-e Barsmegyének régiségei?

Igen.

Pár évvel ezelőtt, az országos régészeti egylet által Barsban és Hontban eszközölt ásátások alkalmával újra meggyőződhetünk arról, hogy megyénkben a régészetre háládatos tért, tereket lehet találni.

Hazánkban a régészetet csak az újabb időkben

kezdtek fölkarolni, s a meglepő siker bátorítása folytán ma már számtalan, érdekes és becses régiség került felszínre emlékekben gazdag hazai földünk kebeléből. Hazai régészetünk virágzásnak indult, dicső multunk emlékeit szorgalmas kezekkel gyűjtik a több helyen megalakult megyei régészeti egyletek. És méltán, mert csak a multakból ítélni lehet meg a jelent s ezekből következtethetjük a jövőt, a régiségek szemlélete által élénkebben fogjuk föl elődeink dicsőségét, erényeit s hibáit egyaránt, tudatosan okul általok az ifju nemzedék, lelkesedik az ősök emlékei által a honért, melyet szeretni, védeni és nagygyá tenni: folyton nagyobbodó kötelességünké válik.

A hazafiság ily pregnans eszközeit Bars megyének sem szabad figyelmen kívül hagynia! Megyei régészetünknek mielőbb meg kell vetni az alapját, ezt a hazafiság mellett a közműveltség is követeli tőlünk, kik régiségi emlékekben elég gazdagok vagyunk.

Közel van az idő, midőn hazánk államiságának 1000 éves fordulóján nemzeti nagy ünnepet fog ülni a magyar. Pezsgő elevevén nagy eszmék kerülnek szőnyegre azon kérdést megoldandók: hogy ezredéves multunk lehető legfényesebben megünnepeltessek s annak egy impozáns és maradandó emlék állítsassék.

E nagy ünnepről Bars megyének sem szabad elmaradnia! Történelmi fényes multja e megyének tanuskodik arról, hogy hazánk ezredéves életének dicsőségében, bujában és örömeiben mily jelentékenyen vett részt Bars megye.

Ily megye multjának emlékeit egybegyűjtíteni s e célra egy régészeti társulatot, muzeumot alakítani: nemcsak kívánatos és szükséges, de egyenesen kötelesség.

Bars megye csak úgy járulhat legméltóbban az 1000 éves nemzeti ünnephez, ha a nagy jubileum alkalmára az addig egybegyűjtendő régiségeinknek Pantheon-t emel.

L—y.

Különfélék.

— A magyarnyelvi pöttanfolyam a lévai állami tan. képezdében f. évi jun. uszó 29-ik napján kezdetet meg, melyen az idegenajku néptanítók közül 63-an vesznek részt. A tanfolyam hallgatói 3 csoportra osztva részeseülnek a magyarnyelvi oktatásban, mindenik csoport egy egy tanár által vezetett. A pöttanfolyam aug. hó 9-én befejeztetik, melynek eredményéről értesíteni fogjuk olvasóinkat.

— Ujabb tüzesetek megyénkben. Nagymánya községben két tüzeset volt a mult héten. Első ízben jul. 12-én, a határban egy kereszt buza ismeretlen módon meggyulladt. Szerencsére a szomszéd földön aratók voltak, kik észrevén a tüzet, nyomban oltani kezdtek — nem ugyan vízzel, minthogy ezzel nem is rendelkeztek, hanem lábbal, kalappal, gereblyével stb. Mindamellet — dicséret bátorságukért — a tüzet, ámbar erős szél dühöngött, elnyomták s ezzel határunk nagyrészt a biztos veszedelemtől megmentették. — Másodízben jul. 15-én a faluban támadt a tűz és pedig

egy konyeret sütő asszony vigyázatlanságából; legalább az emberek így állítják. Ez alkalommal az oltást eszközö emberbarátokra elég nagy föladat várakozott, mert a szalmafedeles házak sűrűn egymás mellett építvék s hozzá még: a melléképületek által (ólak, felszerek) egymással csaknem összekapcsolvák. Az oltók száma igen csekély volt, minthogy mindenki a magáét védelmezte, de az oltószerek és a víz hiánya is akadály volt a védelemben. Leégett 7 ház s több melléképület, biztosítva csak 2 volt. V. M.

— Kőrömczányán f. hó 19-én, néhány perczel éjfélt után, a Károly-akna bányatársulat Ferenc-akna épülete kigyulladt és rövid idő alatt teljesen leégett. A szél kedvező irányának, az égő épület mellett állott néhány nagy diófának és a tüzoltó-egylet önföláldozó tagjainak köszönhető, hogy a tűz tovább nem terjedt, bár a szomszédokban már több ház égni kezdett. Jellemző az önkényes tüzoltók ritka merészsége melylyel az égő szertárból az ott elhelyezve volt löport és dynamitot, tekintet nélkül a leírhatlan veszélyre, melyben forogtak, sikeresen kiürítették. r. l.

— Az orvosok és természetvizsgálók debreczeni nagygyűlésén (aug. 23.) dr. Török József alelnök, megyénk szülötte, kinek életrajzát lapunk nem régiben közölte, a magyarországi meteoritekről, különösen a kabai meteoritokról értekezék.

— Az országos vöröskereszt-egylet f. hó 18-án tartott gyűlésén elhatározta egy sorsjáték-kölesön kieszközölését, melyre nézve a kormánytól már biztató ígéretet nyert. E tárgyban több pénzintézetből tétettek ajánlatok, melyek közül legelőnyösebbnek bizonyult a magyar országos banké. A nyeremény-kölesön 4 millió forintba fog rugni s 800,000 drb 5 frtos sorsjegy bocsátatik ki.

— Uj főispánok. Öfelsége a király, báró Radvanszky Bélát Zólyom megyébe, id. Juszt Györgyöt Turóc megyébe főispánokká nevezte ki.

— A nógrádmegyei ev. egyházmegye f. hó 5-ik és 6-án tartott közgyűlésén a következő hazafias határozatot hozta: „1. A nógrádi esperesség kijelenti, hogy kötelességének tartja, minden birtokában levő eszközzel megakadályozni a pánszlávizmus terjedését s e célból kész a polgári hatóságot is minden hazafias eljárásban gyámolítani. 2. Kijelenti, hogy magukat magyar-ellenes tüntetéssel kompromittált tanulókat és más egyének, ezen esperesség kebelében egyházi hivatalt akkor sem viselhetnek, ha erre okmányilag leendnek képesítve. 3. Az esperességi kerületre menő követeknek pedig utasításul adja, hogy hassanak oda, miszerint a bebizonyított pánszlávizmus, egyházi hivatalnál választási akadálynak jelentessék ki az egész bányakerületben, valamint az ily üzelmek miatt megrovott theológusok a szuperintendens ur által lelkészekké fölavathatók ne legyenek.“ — Üdv és dicséret Nógrádmegye hazafias ev. lelkészi karának!

— Hymen. N o v o t n y Imre, lévai ügyvédjelölt f. hó 16-án jegyezte el K m o s k ó Ilonka kiasszonyt, Boócz Emilia, vámosladyai földbirtokosnő kedves, fogadott leányát. Öszintén kívánunk szerencsét és boldogságot az ifju párnak!

— Uj gabona a piacon. Hogy gazdáink mily jól fogták föl az előnyös helyzetet, mutatja az a körülmény, hogy egy magyar földbirtokos már e hó 8-án 600 m. m á z s a u j b u z á t küldött Svájczba. Ha valamennyi földbirtokosunk így tudnának sietni a csépléssel, akkor nem kellene tartaniok semmiféle versenytől.

— A közös hadsereg 47-ik sorsjegy-egylete a mai napon, a brucki táborban ünnepli meg alapításának 200-ik évfordulóját. Az ezred kétszáz esztendő alatt végig harezott 59 hadjáratot, részt vett 259 csatában és ütközetben, s ezen idő alatt elesett 459 tisztje és 19,569 altisztje és közlegénye. Az ezred történetében igen érdekes epizódot képez az, hogy 1780-ban egy francia, P i e r r e A n g e r e a u is szolgált benne, Angereau az ezredből kétszer megszökött, később a napóleoni hadseregben merült föl s katonai pályáját mint C a s t i g l i o n e h e r c z e g e és Francziországtábor nagya végezte.

— Panoráma van föllállítva Léván, a piactéren, melynek megtekintését méltán ajánlhatjuk közönségünk figyelmébe. Alkalmunk volt meggyőződni a szép és gazdagon felszerelt panoráma érdekességéről, melyben a felnőttek és ifjak egyaránt kellemes és hasznos szórakozást találhatnak. Különösen a nép- és középiskolai tanulók érdekes szemléletet nyerhetnek itt, eddig szerzett tanulmányaikra nézve.

— Rövid hírek. A r.-komáromi tüzoltók zászlószentelési ünnepe e hó 15-én tartott meg; ez ünnepélyen 12 önk. tüzoltóegylet 250 taggal képviseltette magát. — Uchatinsnak, az ágyuk királyának sirján díszes emlékoszlopot állítanak a bécsi központi temetőben. — Földrengés volt e hó 18-án Leibachban, csak 4 másodpercig tartott és semmi kárt nem okozott. — Magyar lovagi győztek ismét e hó 15-én. A boroszlói versenyen a két legnagyobb díjat: H e n c k e l Hugó gr. P a n c a k e - j a és E s z t e r h á z y Miklós gr. L e h e t e t l e n - j e nyerték el. — Moré Béla, Nyitra megye volt főjegyzőjének bűnyűjében a budapesti kir. ítélő tábla az első bírósági fegyházbüntetést 4 évre mérsékelte, a pénzbüntetést pedig mellőzte. — Gyapotfonó gyárat fog föllállítani egy angol nagyiparos Budapesten. — Fiume és Angolország között új hajózási összeköttetést létesített egy angol cég. — A szerajevói főhadparancsnok mellé polgári adatlussá b. N i k o l i c s Fedor, volt magyar országgy. képviselő fog kineveztetni. — Hoffmann Ferencz, az ismert ifjusági író a napokban hunyt el Drezdában, 68 éves korában. — Hodrusbányán és Hont megye Felsőszemeréd községében új postahivatal lépett életbe. — Konyhakertészek egylete ezímen egy új egyletet alakítanak Budapesten; az egylet célja: a konyhakertészet emelése Magyarországon és a konyhakertészek érdekeinek megóvása.

Apróságok. Egyik felvidéki megyében történt, hogy az országos kataszteri bizottság ott járt, fölláll a megyei bizottság egyik tagja s felkösztöjtőjében ezeket mondta: — Szegény megye ez! Követ számtanok, követ vetünk, követ aratunk... — Az ördög vigye el, — szolt közbe az egyik kiküldött — mégis sarat hordnak az utakra,

Tárcza.

Hires barsiak.

VII.

Szokoly Viktor.

Irt száznál több eredeti beszélyt és életképet.

Tutti Frutti, Pesti furesaságok, Honvédelet, Rajzok Petőfi életéből, Tarka könyv, Ördög naplója, A garabonciás diák naptára stb. hány olvasónak szereztek nem mindennapi élvezetet!

Adomák Garantól (álneve), Adomák Rajkótól, Nem ugy van most, mint volt régen s hasonló tréfás elmeszüleményeit, ki ne ismerné?

Irt számtalan tudományos cikket, köztük számos eredetit, a tudomány különböző ágából.

Arcisme és frenológia, Mexiko Miksa császárig, Mészáros Lázár emlékiratai, Jellemrajzok ugyanarról, A pápák bűnei, A zsarnokok titkai stb. szintén a mi földünknek szellemi termékei és emlékei. És sok más!

A H a z á n k é s K ü l f ö l d című szépirodalmi képes lap, melyet ő alapított s melynek szerkesztője volt, nem kis számú olvasó közönségnek örvendett, amíg fönnállott.

Sz. V. nevére, ezen szépirodalmi s mondjuk: sikert aratott szépirodalmi vállalat után, emlékeznek bizonynyára még most is a legtöbben — legjobban.

S z o k o l y V i k t o r született 1835. áprilho 22-én Bars megyében. Ő s z l á n y b a n, régi nemes szülöktől. Neve tulajdonképp Szokoly Géza Bonaventura. A Viktor nevet csak akkor kezdé használni, midőn első művei nyomtatásban jelentek meg.

Atyja diplomatikus orvos és gyógyszerész volt, ki mint osztrák katonára részt vett az 1822-diki nápolyi hadjáratban; azután ott maradt s ott végezte be teljesen orvosi tanulmányait.

Anyja Galánthai Farkas Anna. Atyjának, mint Európát beutazott férfinak elbeszélései rendkívül élénk hatást gyakoroltak mind kedélyére, mind szellemi tehetségeire.

Első nevelését ugyancsak Bars megyében, Verebélyen, magán tanítótól (vajjon ki volt?) nyerte. Atyja számosabb gyermeke neveltetése végett szükségesnek látta, az ország fővárosába átköltözni s így Viktor már 1842-ben Budán látogatta a piaristák elemi iskoláját s azután 1848-ig ugyanazok főgymnáziumát.

Saját vágya s szülői terve szerént 1849. elején a

Ludoviceum magyar katonatisztnevelő-intézetbe kellett volna lépnie; az események azonban e tervet meg-hiusították.

Az iskoláztatás is föl lévén függesztve, honvéddé akart lenni, de gyöngébb testalkotása s nagyon fiatal kora miatt nem fogadták el, nagy fájdalomra, mert nálánál idősebb tanuló társai közül igen számosan, tanárai pedig majd mind résztvettek a haza önvédelmi harezában. Ugyanez évbenhunyt el édes atya is (1849.) mint honvéd tábori orvos. Gyermekei nevelésének teljes gondja ezután özvegy édes anyjára szállott. A szabadságharez után az ötödik gymn. osztálytól kezdve iskoláit Pesten végezte.

Az íróvá - létel első eszméjét, állítólag Horváth Cirill tanára (akkor még gymn. tanár s maga is drámai és bölcsészeti író) ébreszté föl benne, ki irodalmi önképzőkör-félt állított föl a tanulók közt, mi talán első eset volt r. kath. iskolában.

Ez időben lett barátjává iskolatársa D a l m a d i Győző s az alattuk egy osztálylyal járó Győri Vilmos. Ezek hárman kölcsönösen buzdították egymást a tanulásra s egymással versenyezve írták az irodalmi kísérleteket.

Versírási kísérletei mellett legelső tanulmányai történelmieket s népismeretieket voltak. Legelső nyilvános föllépése is egy török népismeri dolgozattal történt 1853-ban.

Első szépirodalmi dolgozata 1855-ben jelent meg s bár ezentul sok beszélyt, életképet s humorisztikus dolgot írt, a népismeri és történelem mindvégig kedves foglalkozása maradt.

Gymnáziumi iskolái után, ősi szokás szerént, jogot hallgatott előbb a nagyváradi akadémián, azután a budapesti egyetemen, sőt ügyvédi gyakorlaton is volt két évig.

Még mint jogászt hívta meg segédszerkesztőnek Szilágyi Virgil a „Budapesti Viszhanghoz“, ezen rövid életű ismeretterjesztő laphoz, mely mellett annak megszüntéig dolgozott.

Innen a félig szintén ismeretterjesztő „Napkelet-hez“ hívta meg Vahot Imre, mely laptól azonban nem-sokára megvált.

1861. elején a „Garabonciás diák“ címmel politiko-szatirikus lapot indított meg, mely a közönségnél oly viszhangra talált, hogy mindjárt megindulása után, három ezernél több előfizetője volt.

Ezen lap kiadója, id. Werfer Károly megszökött minden üzleti pénzzel együtt, mi annak idejében nagy

zajt okozott s e körülmény a lapot megszüntette. Most (1861. májusában) Tóth Kálmán hívta meg főmunkatársnak az általa alapított és sok ideig politikai hatalmat képezett „Bolond Miskához“, mely lapnak több ízben szerkesztője is volt s 1868. májusáig állandóan munkatársa. És ez időben szatirikus vénája kiapadt, mert, bárha politikai elveire nézve a határozati párttal tartott, lelkiismerete (?!) nem engedte, a magyar kormányt ugyanazon mérges gunnyal üldözni, melylyel üldözte Bachékat, Smerlingéket, a Pálffy Mórokat és Zichy Hermannokat.

1865-ben alapította a „H a z á n k é s K ü l f ö l d“ című szépirodalmi és ismeretterjesztő képes lapot. Bár ezen lapnak mindaddig (1869.) több ezer előfizetője volt, míg az alapítónak nagyon megronesolt egészsége miatt végképen falura nem kellett költöznie, a költségeket még sem fedezte soha, a miért id. Emich Gusztávot méltó dicséret illeti, hogy további kiadásától nem riadt vissza.

Míg a „Hazánkat“ szerkeszté, azon öröme volt, hogy hazánk legkitünőbb tudósait és költőit munkatársainak mondhatta. J ó k a i sok ideig csak az ő lapjába írt. T o m p a Mihály pedig legutolsó éveiben már csak őt s a Vasárnapi Újságot tisztelte meg halhatatlanság költeményeivel.

1867. áprilhoiban indította meg a Heti Postát azon czélból, hogy az a népnek oktatója legyen a politikában, de mindennek fölött oktatója a vegyes ismeretekben, minélfogva e lapnak csaknem fele ily közleményekből állott.

Ezen újságiról működésén kívül szerkesztette egy évig. Balázs Sándor helyett, (1864.) a „Magyarország és Nagy Világot“, miben az volt a nevezetes, hogy sem szerkesztői fáradozásáért, sem a munkák díjazására egyetlen krajczár sem állott rendelkezésére; s hogy ezen lapot mégis akkori vegyes tartalmu közlönyein színvonalán bírta tartani, azt író társai jó hajlamának köszönhette.

A „M a g y a r S a j t ó“ című politikai lapnak 1863-64-ben rendes munkatársa volt. V a d n a i Károly után több éven át szerkesztette az „Emich Gusztáv nagy naptárát“ is, egy ideig pedig vele közösen, ő a szépirodalmi, S z o k o l y pedig az ismeretterjesztő részt. Saját nevével kívül, számos álnév alatt is közölt a lapokban s önállólag is dolgozatokat, gyűjteményeket, mint Belzebub, Garam, Rajkó, Tankréd lovag, Peleskei notárius, Garabonciás diák és Kisvárdai Géza nevek alatt 1861-ben megnősült. Szünetet nem ismerő tevé

A kis Jókát örökös piszkossága miatt a papa és mama kedveskedésből nem is hívta másképp, csak „kis disznó“ — néven. Történt, hogy a keresztapja látogatta meg őket, a szülők is bemutatni, hogy milyen nagy már az ő fiuk. A keresztapja beszélgetésbe elegendik vele a természetes, az volt az első kérdés, hogy hogyan hívják? — „Kis disznó!“ — volt a felelet.

Fürdői levél.

Vichnye, július 16, 1882.

Jó napot Szerkesztő ur!

Hát csak meg vagyunk mi itt, a vichnyi fürdőn, köszönöm kérdését!

Meglehető jó dolgunk van, — jobb, mint Alexandriában; nem bombázza erődeinket senki fia, nyugodtan élvezzük a béke áldásait köztársaságoszerű magányunkban. Hanem időjárásunk épen olyan, mintha dírekte Egyiptomból hozattuk volna.

De mi ez a „szép szemek“ által lángra lobbant keblek izzó melegéhez képest!?

Oh ezek a nők!

Olvasztó meleg van!, kalamárisomban fölforr a tinta, szép eszméim tova illannak, mint a jöféle kámför, tollam izzó hegye sziporkázva lukgatja ki a papírost.

Hideg lábviz s még hidegebb zuhany közti térben, jégbe hűtött tintával irhatom csak e sorokat. Nem is tudom: hol kezdjem, mit irjak?, pedig volna ám toll alá való, elég!

Igaz!, a mult héten majálisunk volt júliusban, melyen elég jól mulattunk volna, de képzelje csak kérem: hölgyeink többsége nyílt forradalomban tört ki!, föllázadt a férfiak ellen s oly heves ostromnak voltunk kitéve, hogy végre is úgy kellett járnunk, amint ők huzatták. Pár órai táncüzdelem után megfogyva és megtörve kellett rezignálnunk.

No de nem esoda, hiszen elenyészőleg kevesen voltunk férfiak.

En nem is értem: miért nem gyűlnek ifjaink tömegesebben ide, hol a férfi ágiója oly magas lábon áll. Itt a jóra való, ügyes fiatal emberek roppant magas perezentre dolgozhatnak; s e mellett elég terük és jó alkalmuk volna ügyességüket kifejteni fürdői társaldalmunk élénkítésében.

Máskülönb e szép vidékű fürdőn elég számmal vannak vendégek, csak hogy persze aránytalan beosztással hölgyeinkre nézve.

Nem is esodálom, ha hölgyeink egyik-másika ügyes tolvajokat óhajt körünkbe, kik az időnként beköszöntő unalmat elrabolják tőlük. De nem úgy ám, mint ez Szliácson a minap történt a fürdővendégekkel!, kiknek táskájukat és tárcájukat 20,000 ft erejéig kitisztogatták valami ismeretlen gavallérok. Ilyesmi nem történt még eddig a mi fürdőnkön.

Csupán szolid piczulákat kobza
Tölünk el a népköltőnek kobza.

Igen, mert a hirneves verslapító: Hazafi Veray János köztünk volt, bemutatva lantjának kongó zöngeméneit s itt hagyva emlékül a rimfaragás érdekes forgásait, miket vichnyi emlék gyanánt fogunk magunkkal hazavinni.

Változatosság kedvéért kirándulásokat is szoktunk

rendezni a regényes vidéken, melyek többnyire jól sikerülnek.

Nagy kár, hogy hírlapjaink most nem eléggé szórakoztatók; Alexandrián kívül örökké a szemita-ügygyel foglalkoznak; mind ez-lá-ri-fá-ri.

Azon reményben, hogy t. szerkesztő ur legközelebb egy tuczat fiatal embert szíves lesz hozzánk expedálni, maradtam

teljes tisztelettel

Selmezi S.

Közgazdaság.

Kisbirtokosaink figyelmébe.

A kistapolcsányi mezőgazdasági előleg-egylet alapszabályai törvényszerűleg megerősítették, működését megindította. Minden kölesönért folyamodó tehát az egylet ügyvezetője: Pollák Bertalan urhoz forduljon s ebbeli igényét lehetőleg minden héten csütörtökig jelentse be, minthogy az igazgatóság az ügyek gyors lebonyolítása végett, a következő vasárnap ülést tart s a kölesön megadása, vagy megtagadása fölött határoz. Az ezen egylet bővebb ismertetését jelző törvényszéki végzést következőkben közöljük.

2511 sz.

Tárgyaltván a kisbirtokosok országos földhitelintézetével egyesült kis-tapolcsányi mezőgazdasági előleg-egylet, mint szövetkezet igazgatóságának kérvénye a czég-bejegyzés iránt, következő végzés hozatott

Az 1875. évi 37. t. ez. 2278. §-ának megfelelőleg fölszerelt ezen kérvény tudomásul vétele mellett, a kisbirtokosok országos földhitelintézetével egyesült „Kis-Tapolcsányi mezőgazdasági előleg-egylet“, mint szövetkezet czégének és az alakuló közgyűlés által 1882. évi februárhó 22-én, illetve 1882. évi áprilishó 11-én elfogadott alapszabályainak a kereskedelmi társas czégek jegyzékébe való bejegyzése elrendeltetik és annak, valamint a szabályszerű közzététel fogantatása a czégjegyzék vezetőnek meghagyatik.

Ezen szövetkezet főtelepe Kis-Tapolcsány czégének oly módon eszközözendő jegyzésére, hogy a magyaryelven nyomott czéghez saját neveiket együttesen leírják: az egyleti igazgatóság erre megbízott két tagja, vagy egy igazgatósági és az egylet igazgatósága által megbízott egy egyleti tisztviselő jogosult. Azok jelenleg gróf Keglevich István és Lür Máthé igazgatósági tagok.

A vállalat tárgya: a mezőgazdák érdekeit előmozdítani, különösen heti és havi, de 100 frtot meg nem haladható, apró betételek elfogadása által tagjainak takarékosági hajlamait fejleszteni és kedvező feltételű kölesönök adása mellett, nem különben hosszú és rövidebb idejű törlesztési jelzőlog kölesönöknek a központi intézettel való közvetítése által tagjainak hiteligényeit kielégíteni.

Az egylet tartama egyelőre 25 évre terjed. Az egylet hirdetései a bars megyei gazdasági egylet közlönyében teendők közzé.

A 3. legfeljebb 5 tagból álló igazgatóság három

Ma már furesán hangzik, de a turóci viszonyokat tekintve még mindig fontossággal bír, hogy itt a nemességre most is sokat adnak. E nemesség hazafias buzgóságának köszönhető, hogy a közeli szláv tartományokból beözönlő nemzetiségi izgatók s újabb időben itt letelepedett apostolok működésével szemben is, mint uralkodó elem ma is kezében tartja a hatalmat. Innét van az, hogy Turóczban nemesnek és magyarnak lenni egynek tartatik,

Nemességük eredete messzire visszavihető. Többnyire IV. Bélától nyerték, ki a betörő tatárok elől Znyó várába menekült. Az üldözött királyt s kíséretét a turóciak látták el s ő, hogy meghálálja szivességüket, igen sokat nemesi rangra emelt közülök. Azóta egypár század vonult el a sokat szenvedett haza fölött, a znyói vár romokban hever; az újabb kor újabb eszméket teremtett, eltörülte a nemesség jogait; de a turóci nemes még most is büszke nemességére, nem élhet ugyan vele, de a régi szokásoknak még mindég meg vannak halvány nyomai.

Egy példát hozok föl ennek illusztrálására. B. Kaas Ivor a mult év őszén járt itt, hogy az Ivánka családra vonatkozólag, mely szintén innét származik, adatokat gyűjtjön. Talált is egy egész ládával becses okiratokat, de tulajdonosaik féltékenyen őrizték. Előregedett emberek a tóton kívül más nyelvet nem beszélnek, de nem volt az a szép szó, az a szép ígérlet, amiért kiadták volna kezükből. Nem tudja értékét felfogni, nem tudja megérteni, de azt tudja, hogy az ő családjának a dicsősége!

A megye csekély területén csak nagyjából számítva, 40 nemes család lakik (mindegyik számos képviselővel) s vannak községek, melyek lakói majdnem mind ugyanazon névvel bírnak. (Zábor: Záborszky; Jeszen: Jeszenszky stb).

A nemzetiségi surlódások csak az újabb időben kaptak lábra. Követői ugyan az ónodi gyűlésen kivégeztettek, de ez nem képezi alapját a mostani surlódásoknak. Megemlítem ez alkalommal, hogy midőn Turócz megye a császári okirat alapján ismét visszaállított: czimere a felkonozott képviselők czimeréből állított össze s azóta „vörös asztal mellett“ értekezik.

Az itt letelepedett pánszlávok nagyrésze más megyéből beköltözött, tehát idegen s hogy ügyüket népszerűen tegyék, rájuk nézve életfeltétel, mert amely pillanatban megszűnik a pánszlávizmus, ők kenyér

évre választatik, az igazgatóság maga választandja elnökét. Igazgatósági tagok ez időszerént: gróf Keglevich István elnök, Lür Máthé, Hangyási Alajos, Szabó Mihály, Mesekó Mihály.

A felügyelő bizottság 3 tagból áll, tagjai első ízben egy évre, azontul 3 évre választatnak. A felügyelő bizottság szinte maga választja elnökét. A felügyelő tagok ez időszerént Terstyánszky József elnök, Szlattyáni Béla és Rakovszky István.

A tagok az egylet kötelezettségeiért üzletrészeik ötszöröseig korlátozt, de egyetemleges felelősséget vállalnak.

Ezek kapcsán gróf Keglevich István és Lür Máthé figyelmeztetnek, hogy jövőben ezen egyletre vonatkozó minden aláírást a czégjegyzésben azonos alakban teljesítsenek, egyuttal gróf Keglevich István igazgatósági elnök oda utasítatik, hogy az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjaiban történendő minden változást bejelenteni és minden közgyűlési jegyzőkönyvet eredetben bemutatni kötelességének tartja.

Kelt az ar-maróthi kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróságnak 1882. évi júliushó 6-án tartott tanács üléséből. — Chrastel, jegyző.

Irodalom és művészet.

Egy rendkívül érdekes utazási munka magyar nyelven. Stanley H. M. „Utazásom Közép-Afrikában“ című becses műből, melyről már egy alkalommal megemlékeztünk, folytatásként jelent meg a 4—9-ik füzet. E műben Stanley, a híres afrikai utazó maga írja le az 1874—77-ben végrehajtott, korszakot alkotó expedíciójának lefolyását. A munka rendkívül nagy érdekű és pedig nemcsak azokra nézve, kik kiválólag foglalkoznak a földrajzi tudományokkal, hanem minden olvasni szerető emberre nézve is. Annymira vonzó és szép irályllyal van az egész írva s e mellett annyi tanulságot lehet meríteni belőle, mint egyikéből sem azon munkáknak, melyek ezideig Közép-Afrikáról megjelentek. Stanley művében egy oly nagy eseménynek és fontos problémának megfjtését találjuk, melynek kiderítése évszázadok, sőt évezredek hosszú során keresztül az emberiség egyik legkiválóbb óhaját képezte. E nevezetes probléma a Nilus-folyó forrásának a felfedezése. Stanley utazásait a „New-York Herald“ és „Daily Telegraph“ híres lapok tulajdonosainak költségén végezte. Azon számtalan négerországok közül, melyeken utazása alkalmával keresztülhaladt, egyik legérdekesebb Uganda tartomány — egy valóságos tejjel-mézrel folyó ország. A most megjelent füzetekben van illusztrálva, mint az angol, vagy német kiadás és mindamellett felével olcsóbb amanzoknál. Megszerzése bárkire nézve könnyű, a mennyiben 30 kros füzetekben jelenik meg. Az egész munka 30—32 füzetben fog gyors egymásutánban megjelenni. Előfizetni lehet rá minden honi könyvkereskedőnél és egyenesen a kiadó-hivatalban Révai Testvérek könyvkiadóhivatalában Budapestben, a honnan kívánatra részletes előrajz is küldetik bárkinek.

Az „Önügyvéd“ III-ik kiadásának 6-ik füzete. írta Knorr Alajos. E füzetben szerző a szolgáltatási viszonyokból származó s erdőzéseket ismerteti, nevezetesen a kereskedő és segéd-személyzet közti szolgáltatási viszonyt, a tanoncoknak főnökük-höz viszonyát, a család, mezői munkások, napszámások és gazda

nélkül maradnak, amennyiben semminemű pályára képzettséggel nem bírnak. (Képzhetjük tehát, mennyire örvendnek ezek, ha a magyar lapok is foglalkoznak a pánszlávizmus fejtegetéseivel; mert az ügy felhozatala által az eszmét segítik nekik terjeszteni; s míg egyegek megnevezése a táborot növeli, vezérek ágióját egyedül a magyar lapok színdalmi képesek felszöktenni.)

Ezelőtt pár évvel még sokkal jobb lábon állott ügyük, de a „Matica“ bezáratása által sokat szenvedtek.

Elmondom ez épületnek is a történetét. Hogy a kormány figyelmét földre vezessék, városház czimén kezdték építeni s midőn már közel volt a befejezéshez, kisítették, hogy a városnak nincs elegendő pénze s így a Matica-egylet vette meg. Föl is építették s a tanács-teremből táncztermet, az archívumból „nemzeti muzeumot“ könnyű volt alakítani. — Paulinyi Tóth Vilmos mint valami kis király helyezkedett el benne. Azóta ez lett társadalmi és szellemi életük központja, bálokat, színelőadásokat rendeztek, ábrándoztak egy kis királyságról, melynek Turócz-Szt-Márton lenne a fővárosa.

De ennek hamar vége lett, rájöttek, hogy ez „irodalmi egylet“ politikával, még pedig bűnös politikával foglalkozik. Egy tollvonás véget vetett a messzeható eszméknek, kiűzettek paradicsomukból, melynek homlokán ma a m. kir. járásbírószék czimere díszlik.

Most ha összejönnek, alig vannak 30—40-en s mégis van bátorságuk 3 millió ember nevében kiabálni, politikai programot diktálni, a nélkül, hogy megbizta volna őket valaki, mert a nép, ha valamit kíván, úgy az az: hogy az isten mentse meg őket ily pártfogóktól!

N—n.

El a fürdőbe!

Bámulod: a fürdőbe hogyan fut a dandy világ, mind; — Ó, ne csudáld; hisz jó, néha lemosni a szennyt! Aztán, nem divat-e? s nem tartja-e szépnek az évad? Éltünknek folyamán uszva leélni napunk?! . . . Érvágás enecát fürdőben vitte a tulra, Kelleme s élvek közt uszva az égbe vonult. — Mert jó, mert szép, és mert kellemes évad a fürdés: Drága zseb, ó, jere elő; munka pihenj!

Adieu!

Luna.

kenysége azonban s kis fia halála miatti bánata már 1864-ben oly súlyos betegségbe döntötte, hogy fölgöngylásáról a leghíresebb orvosok, köztük a bécsi Oppolzer is, lemondott. Üdülési reményt tehát ez időtől fogva utazásban, zöldben lakásban s Balatonfüred szorgalmas látogatásában keresett. Ily életmód nem engedte meg, hogy mara d a n d ó b b e c s ü ö n á l l ó m u n k á t irhasson.

1869-ben végképen falura, Tinnyére (Pestmegyében) költözött, honnan egészen 1871. elejéig szerkesztette lapjait. Utána a szerkesztést Kazár Emil vette át; ő rendszeren írta a cikkeket (1872. június végeig), de neve mint szerkesztőtárs csak figurált. A lap megszűnt, ő pedig 1871. ősz óta egészen gazdaságának él.

Szokolay tevékeny író, alapos tanulmánynyal s hazafias meleg szívvvel. Mint beszélyíró élénk előadás s bő lélektani ismeret jellemzik. A humor egyik kitűnő tulajdonsága.

Épen a napokban, mi közben e sorokat irjuk, hozták az újságok gyászhirét annak, a kit legjobban szeretett. Szeretettreméltó neje, a ki jó — és balsorsban egyaránt osztozott férjével, megszűnt élni. Ujra nagy csapás!

Fogadjja, tisztelve szeretett, kedves földink bensőn érzett részvételünket, a mint azt már előttünk meghozta számára az egész magyar sajtó osztatlanul. Leve vigaszt szeretett gyermekeiben és azon öntudatban: hogy nem hiába élt, hanem élt nemeslelkű hazafihoz méltóan, hatva, alkotva, gyarapítva a szellemiek terén — dicsőségteljesen.

Mi barsiak emelt fővel, büszkén valljuk Szokolay Viktor író magunkénak, óhajtvá, vajha Bars soha sem fogyna ki ily munkás és derék — híresekből!

G. R.*)

Turóci apróságok.

Különös egy kis megye ez. Mintha azok a hegyek — melyek mint kertet veszik körül ott a Tátra alatt — a ehinai falak lennének, hogy elzárják a többi szomszéd megyéktől; hogy megőrizzék számára azon speciális tulajdonságokat, melyek védbástyákként állanak a nemzetiségiek izgatásaival szemben.

*) L. Vutkovich: Magyar írók albumát.

közi szerződéseket, és ezzel áttér a társasági szerződésekre. A társasági szerződés általános ismertetése után közli az alkalmi egyesületek, a kereskedelmi társaságok, nevezetesen: a közkereseti, betéti és részvénytársaságok szabályait és megkezdési és szövetkezők ismertetését. Ez érdekes tartalmu füzet ára 30 kr.

Az Ország-Világ XXII. füzeté megjelent. Ezuttal is csak elismerésünkkel emelhetjük ki e szép czélú magyar irodalmi vállalatot, melynek megérdemelt pártolására fölhívjuk olvasóink figyelmét. Előfizetési ára: félévre 5 frt. negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetheti Wilkens és Waidl kiadónál Budapest, koronaherceg-utca 3. szám.

Nyílttér. *)

A bars megyei lótenyésztő bizottság t. elnökehez.

Hiteles forrásból azon értesülést vettük, hogy a bars megyei lótenyésztő bizottság t. elnöke még tavasszal fölszólított, hogy javaslatát, a folyó évben

*) E rovatban közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

Bars megyében tartandó lótenyésztő-osztás napja és helye tekintetében a földm., ipar- és keresk. miniszter-hozhöz terjeszse föl; de azt mindez ideig tenni elmulasztá.

Vajjon mi oka lehet e mulasztásnak?

g. p.

Heti jelentés a budapesti gabonatorzsdéről.

Budapest jul. 21. (Steiner József gabona és bizományi üzlet tulajdonos jelentése.)

Buza. Tiszavidéki 80—83 k. 10.80—11.20, Pestvidéki 10.70—11, észak-magyarországi 10.40—10.70, fehérmegyei 10.40—10.70. Állomásokon kötött: C s a b a 81 k. 10.40, S z o b b 80 k. 10.50, M i s k o l c z 80 k. 10.30, K á l k á p o l n a 83 k. 10.70. Őszi határidőre 9.50-re csökkent. Tavaszra 25—30 krral magasb áron kelt.

Rozs. Finom minőség kivételre keresett 7—7.15 kelt, szeptemberre 6.70-ig csökkent. Állomásokon kötött: V e c s é s 710, K i s v á r

d a 620, C z e g l é d 650. **Árpa.** Takarmányára 575—6 frt.ig. Tiszai állomásokon 520, finom maláta E s z t e r g o m b a n átvéve 7.20 kelt. **Zab** ó-áru 7.50—8.10-ig kelt, új zab augusztusi szállításra 6.25. A r a d o n 5.35, ősi határidőre 6.12-ig tavaszi határidőre 6.30-ig kötött. **Tengeri** oláhországi 7.60—7.65, bánási 7.70-ig kelt. Új nov.-februára 5.80. Kötések 1883 május-juniusra 6.10-ig. **Köles** oláhországi 6—6.30-ig. **Köleskása** 10.75 kelt. **Bab** hiányzik, kivételre keresett, kivételre törpe 12.50—13 frt.ig kötött augusztus—szeptemberi szállításra. **Raktározási illeték** havonként: métermázsanként, magán raktárakban 1½—2 kr., közraktárakban 4½ kr. **Közraktári illeték** az átmeneti (transzit) forgalomban be- és kirakározás továbbításával egy kocsi rakomány (100 múnásza) után: a fővárosi közraktárakban 7.05, az osztrák államvasut közraktárakban 5.25. **Pénzelöleg 4 kamatra** nyújtatik beraktározott árúkra és állomási feladási bevényekre. **Zsák-kölcsön** hetenként, darabonként ¼-ed krajczár.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Holló Sándor.**

30. szám. H I R D E T É S E K. Julius 23, 1882.

Együttes árverési hirdetmény.

Az ipolysági kir. törvényszék területén Deménd község határában fekvő és ezen községi 195 sz. tjkben + 1. sor 88/b hrsz. alatt, a végrehajtást szenvedő **Bóbita Péter** tulajdonán felvett ingatlan **Lukas Pál** végrehajtató részéről **36 frt 37 kr** tőke és járulékaiknak kielégítése végett végrehajtás alá vonatván ugy ezen követelés, valamint az 1881. évi 60. tez. 167 §. értelmében csatlakozottaknak kimondott, s még eddig ki nem elégitett **Fritz Mór** és **Neuman Manó** hitelezők, 215 frt illetve 50 frt s járulékait tevő követeléseiknek behajtása czéljából s érdekükben **1882. évi szeptember hó 22-ik napján** délelőtti 10 órakor **Deménd** község házánál tartandó nyilvános árverésen, becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási árul a + 1 sor 88/b hrsz. a. foglalt 51 népsor számú háznál 800 frtban megállapított becsár szolgál. Bánatpénzül az egyes kikiáltási áraknak 10%-ja leteendő. A vételárnak fele 30 nap alatt, másik fele 60 nap alatt, az árverés jogerőre emelkedésétől számítva fizetendő.

Az egyidejűleg megállapított árverési feltételek, hivatalos órák alatt a tkvi. hatóságánál és Deménd község előljáróságánál megtekinthetők.

Ezen hirdetmény a végrehajtási eljárás 152. §-ának harmadik pontja szerinti kivonatonak a Léván megje'endő Bars hetilapban leendő egyszeri közzététele eszközésével végrehajtató fél ügyvédje megbizatik.

Együttes árverési hirdetmény az 1881. évi 60. tez. 167 §. a. alapján becsajtatott ki. Joghatalya ugyan ezen szakaszban van körülírva.

Árverési kérvényi költség 5 frt 50 krtban ezennel megállapítottatik.

Kir. törvszék tkvi hatósága. 170. 1.
Ipolyságon, június 21-én, 1882.

CLEMENTIN, s. tkvezető.

GRÜNSEID M.
bécsi fogorvos
(müterme BÉCSBEN Adler-Gasse 12.)

A n. é. közönségnek becses tudomására hozni bátorkodik, mikép f. évi augusztus hó 1-ig Léván tatózkodik és

f o g b a j o k

ellen rendel a vásár tartama alatt a **Steiner-féle** fogadóban, vásár után pedig az **Oroszlán** vendéglőben.

Bármiféle **fogmütéteket** végez lehető kimélettel és ügyességgel.

Mesterséges **fogakat** és egész **fogsorokat** jótállás mellett készít az amerikai rendszer szerint.

Kivánságra házhoz is megy.

Tisztelettel
Grünseid M.
fogorvos.

177. 1.

Árverési hirdetmény.

Az ipolysági kir. törvényszék területén Alsó-Szemeréd község határában fekvő és ezen községi 104. sz. tjkben + 1. a 112. sz. tjkben I 1—47. és a 128. sz. tjkben I 1—46. ssz. a. a végrehajtást szenvedő **Schultz Betti** tulajdonán felvett ingatlanok **Steiner Johanna** végrehajtató részéről **82 frt 77 kr.** tőke és járulékaiknak kielégítése végett végrehajtás alá vonatván, **1882. évi augusztus hó 17-ik napján** délelőtti 10 órakor **Alsó-Szemeréd** község házánál tartandó nyilvános árverésen, becsáron alul is el fog adatni.

Kikiáltási ár az alsó-szemerédi 104. sz. tjkben + 1. sor 522. hrsz. szállónak kétszeres becsértéke 30 frt, az ottani 112. sz. tjkben I. 1—47 ssz. a. birtoknak 901 frt és az ugyan ottani 128. sz. tjkben felvett I. 1—46 ssz. a. birtoknak 901 frt, összesen tehát 1822 frtban megállapított becsár szolgál.

Bánatpénzül az egyes kikiáltási áraknak 10%-ja leteendő. Kir. törvszék. tkvi hatósága.

Ipolyságon, április hó 26-án 1882. 173. 1.
SZOKOLY SÁNDOR, tlkkönyvvezető.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a **m. kir. államkincstár** végrehajtatonak **Mátéfy József** végrehajtást szenvedő elleni **212 frt 22½ kr.** tőke követelése ennek 6%-a kamatai továbbá a már eddig 12 frt 5 krt tevő, ugy az ezennel 7 frt 10 krtban megállapított valamint a még felmerülendő végrehajtási költségei kielégítésére lefoglalt következő ingatlan vagyonság u. m. Mátéfy Józsefnek a fenn megnevezett járásbírósg területéhez tartozó szódói községbeli 9. számú telekjegyzőkönyvben A + 1. 3—9 sorszám a. fekvőségbeni osztatlan fele rész illetményére az az **1882. évi augusztus hó 28-án** délelőtti 10 órakor **Szódó községében** a községi bíró laknál az 1881. LX. t. cz. 169—174 §§-ok szabályai szerint megtartandó bírói árverés után a kikiáltási áron alul is eladati fog.

Erről a venni szándékozók azon hozzáadással értesíte nek, hogy az ezel egyidejűleg megállapított árverési feltételek szerint: 1-ör. A megállapított kikiáltási ár 2968 frt o. é. 2-ör. A venni szándékozók tartoznak az árverés alá becsajtott ingatlanság kikiáltási árának 10%-át bánatpénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni. 3-ör. A vétel három egyenlő részletben és pedig az első részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 30 nap, a második részlet ugyanazon naptól számítandó 60 nap, a harmadik részlet ugyanazon naptól számítandó 90 nap alatt fizetendő.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóságánál és a Szódó község előljáróságánál is megtekinthetők.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság.
Léván, ápril hó 21-én 1882. 171. 3-2.

GYENES JÓZSEF, kir. járásbíró.

Árverési hirdetmény.

A lévai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy **Szlahucska** szül. **Holecska Mária** végrehajtatonak **Chlebo János örökösei:** kiskoru Chlebo Simon, Jakab, Anna, Mária és Mihály illetve ezek gyámja Chlebo József végrehajtást szenvedő elleni **60 frt** tőke és járulékaik kielégítése végett lefoglalt következő ingatlan vagyonság u. m. néhai ifj. Chlebo János után annak les árma óira nézve mint kiskoru Chlebo Simon, Jakab, Anna, Mária és Mihályra örökösödés után szállott a fenn megnevezett járásbírósg területéhez tartozó gr.-szöllős községbeli 9. számú tjkben A I 1—8 sorszám alatti fekvőségük és tartozéka **az 1882. évi szeptemberhó 25-ik napján** délelőtti 10 órakor **Gr.-Szöllős** községében a községi bíró lakánál sz. 1881. LX. t. cz. 169—174. §§-ok szabályai szerint megtartandó bírói árverés után a kikiáltási áron alul is eladati fog.

Erről a venni szándékozók azon hozzáadással értesítettek, hogy az ezel egyidejűleg megállapított árverési feltételek szerint: 1-ör. A megállapított kikiáltási ár 1023 forint o. é. 2-ör. A venni szándékozók tartoznak az árverés alá becsajtott ingatlanság kikiáltási árának 10%-át bánatpénzül készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni. 3-ör. A vételár három egyenlő részletben és pedig az első részlet az árverés jog erőre emelkedésétől s ámitandó 30 nap, a második részlet ugyan ezen naptól számítandó 60 nap, a harmadik részlet ugyan azon naptól számítandó 90 nap alatt fizetendő.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt ezen telekkönyvi hatóságánál és a Gr.-Szöllős község előljáróságánál is megtekinthetők.

Az ismeretlen tartozkodású örökösök jelzalogos hitelezők részére ügygondnokul Huberth Vilmos helybeli ügyvéd nevezetik ki.

A kir. járásbírósg, mint telekkönyvi hatóság. 172. 1.
Léván, 1882. évi júniushó 9. napján.

GYENES JÓZSEF kir. járásbíró.

Léván, a piacz-téren
VERIN
nagy panorámája
és stereoskop-terme,
Magyarországon az első, verseny nélkül.
Több mint 1000 különféle érdekes képet tartalmaz, melyek közül a legszebb operák, operettek, ballettek, párisi színésznők, csoportképek és párisi genreképek transzparens és a legpompásabb természeti színezésben.

!! Egészen új !!
Krisztus Pilátus előtt.
M u n k á c s y nagyszerű festménye.

A legújabb és megtekinésre méltó, művészileg és élet-hűen utánozva: **RUDOLF** koronaherzeg és **STEFÁNIA** főherozegnő esküvője, égyu a nagyszerű budapesti bevonulás; Ringszínház égése Bécsben.

Továbbá: az orosz czár meggyilkolása Péterváron; a zagrabi földrengés; a legújabb boszniai útközetek; az angolok harcza a Zulukafferekkal. Azonkívül minden világkiállítás, országok és városok képei.

Beléptidij személyenkint 20 kr.
Minden látogató egy ajándékot kap.

Naponként reggeli 9 órától esti 10 óráig (este fényes kivilágítás mellett) megtekinthető.

A nagyérdemű közönséget tisztelettel meghiva, számos látogatóst eszedzem teljes tisztelettel

174. 1. **WERIN R.**

Minden nyoloz napban új felállítás.

Minek **PESTRE,** Minek **BÉCSBE?,**
mikor nálam minden előpénz nélkül

75 krajczáros részletfizetésre
HOWE, ANGER, SINGER, WEHLER & WILSON-
gépet 5 évi jótállás mellett kapni.

Családi czélokra ajánlom, 5 évi jótállásom mellett a Singer-gépeket 40 frtért. Öreg gépek becséréltetnek, vagy igazittatnak jutányos áron; géptük, részek és csolnak, raktáromon mindig találhatók.

175. 38-19. **Fischer Miksa** kereskedésében Léván.

GROSSMANN és RAUSCHENBACH
Első magyar gazdasági gépraktára **B u d a p e s t e n.**
RAKTÁR GROSSMANN J.-nél, váczí körut 76.

176. 6-3.

Nyomatott Dukesz Lipótnál, Léván.